

KURS 5 · SJEKK KI-EN · ØKT 1

Påstand eller mening?

Del et KI-svar i biter som kan sjekkes

HVA TROR DU?

Hvordan kan du vite om et svar fra en KI-chatbot er riktig?

Skriv svaret på en lapp.

3 til 5 minutter

KI-svar høres sikre ut, også når de er feil

En språkmodell lager tekst som ligner tekst den har lært av.

Den sjekker ikke om det den skriver, stemmer.

Påstand eller mening?

Påstand

Kan være sann eller usann. Kan sjekkes.

«Ivar Aasen døde i 1896.»

Mening

En vurdering. Sjekkes ikke, men merkes.

«Aasen er den viktigste nordmannen.»

Seks steg

1. **Del opp.** Finn setningene som påstår noe.
2. **Påstand eller mening?** Meninger merkes.
3. **Velg.** Start med det som gjør mest skade hvis det er feil.
4. **Finn kilden.** Ikke spør en ny KI.
5. **Sammenlign.** Navn, ord, tall og årstall.
6. **Sett etikett og begrunn.** Skriv hva kilden sier.

4 AV 5 · ETIKETTENE

Støttet

En god kilde sier det samme.

«Aasen døde i 1896.»

Delvis støttet

Noe stemmer, noe mangler.

«Kvinner fikk stemmerett i 1913.»
Noen fikk det før.

Ikke støttet

Ingen god kilde sier det.

«Påsen stammer fra ostara.»

4 AV 5 · ETIKETTENE

Motsagt

En god kilde sier noe annet.

«Påskedag er alltid i april.» Den kan være 22. mars.

Umulig å avgjøre

Kan ikke sjekkes.

«Aasen ville ha likt nynorsken i dag.»

Villedende

Ordene kan stemme, helheten gir feil inntrykk.

«Aviser skrev bare fem ganger om påskekrim i 1980, så ingen leste krim.»

Ikke støttet er ikke det samme som usant

Ikke støttet

Vi fant ingen god kilde som sier det.

Motsagt

En god kilde sier noe annet.

Fakta: 6 til 10 minutter

Del opp

1. Les teksten høyt i gruppen.
2. Strek under påstander med én farge og meninger med en annen.
3. Skriv P eller M ved hver setning på sjekkarket.

4 til 5 minutter

TRINN 2

Velg

1. Velg de tre påstandene som gjør mest skade hvis de er feil.
2. Ranger dem: 1 er mest risikabel.
3. Skriv hvorfor nummer 1 er mest risikabel.

4 til 5 minutter

Sjekk to

1. Sjekk to påstander mot kildekortet.
2. Legg et etikettkort ved hver.
3. Skriv etikett og begrunnelse: «Kilden sier ... Derfor ...»

5 til 7 minutter

DISKUSJON

Hva gjorde teksten overbevisende?

Hvilken påstand valgte dere som mest risikabel? Var det den samme som var feil?

Hvilke feil var vanskeligst å se?

6 til 10 minutter

Dagens spørsmål

Hva gjorde teksten overbevisende?

- Nå tenker jeg ...
- Jeg lurer på ...

3 til 5 minutter · kan flyttes til neste økt

Om opplegget

Øvelsestekstene er skrevet for KI på papir og har innebygde feil.
Påstandene er kontrollert mot Store norske leksikon 12. oktober 2026.
Rutinen og etikettene er laget for KI på papir.